

NUOTOLINIS MOKYMASIS IR TĖVŲ ĮSITRAUKIMAS: PRADINĖS MOKYKLOS ANTROS KLASĖS ATVEJIS

Silvija Bialoglovytė

Vilniaus Šv. Kristoforo progimnazija, Lietuva

Santrauka

Analizuojami 2-os klasės mokinių tėvų įsitraukimo į vaikų ugdymo procesą modeliai, kūrybinės veiklos, grindžiamos tėvų ir vaikų bendradarbiavimu, rezultatai. Kartu apžvelgiami 7–11 m. vaiko raidos ypatumai, savarankiškumo ir santykio su tėvais reikšmė mokymosi procesui, bei aptartas tėvų įsitraukimo į nuotolinį ir kontaktinį mokymąsi poveikis vaikams. Minėti klausimai nagrinėjami remiantis moksline ir metodine literatūra, 2021 m. pavasarį atlikta antros klasės mokinių tėvų apklausos duomenimis, bei tuo pat metu atliktu kūrybinės veiklos tyrimu, kuris leido geriau suprasti tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą reikšmę vaikui ir jo pasitenkinimui mokymosi procesu.

Gauti rezultatai parodė, kad vidurinėsios vaikystės vaikams būdingas didėjantis savarankiškumas ir kaita santykiuose su tėvais bei aplinkiniais. Ir nors tai priklauso nuo tėvų įsitraukimo modelio, jų santykio su pačiu vaiku bei paties vaiko savarankiškumo lygmens, visgi, tai turi įtakos vaikų požiūriui į save, mokymosi pasiekimams.

Pagrindiniai žodžiai: nuotolinis mokymas(is), pradinų klasių mokiniai, tėvų įsitraukimas.

Įvadas

Siekiant suprasti bet kokių aplinkos veiksnių poveikį antroko mokymuisi ir ugdymuisi, būtina žinoti jo amžiaus tarpšniui būdingus fizinius, kognityvinius ir psichosocialinius raidos aspektus.

Antrokai įprastai būna 7–9 metų amžiaus. Tokio amžiaus vaikai būna labai aktyvūs ir energingi, nuolatos ieško įdomios veiklos sau (Žukauskienė, 2012). Piaget (1952) kognityvinės raidos teorija, rodo, kad šio amžiaus vaikai vis labiau nori būti savarankiškesni, patys spręsti kylančias problemas ir priimti sprendimus. Jie pradeda mąstyti strategiškai, prieš klausdami patarimo patys bando ieškoti sprendimo. Šiame amžiuje vaikai vis geriau geba naudoti loginę mintį ir taisykles, tačiau logiką gali taikyti tik fiziniams objektams, nes dar nesugeba mąstyti labai abstrakčiai ar hipotetiškai (Žukauskienė, 2012). Tokio amžiaus vaikams labai svarbu įgyti meistriškumo jausmą ir išvengti menkavertiškumo. Šio amžiaus vaikai dažnai aktyviai siekia įgyti naujų įgūdžių ir žinių bei būti produktyvūs. Tačiau, jeigu jiems nepavyksta, gali jaustis nevisaverčiais ir nesugebančiais gerai ką nors padaryti (Eriksonas, 1950). Antroko gyvenime vis dar stipriai figūruoja tėvai ir šeimos nariai, nors su kiekvienais metais šis socialinis pasaulis vis labiau plečiasi ir įtaka pasidalina tarp mokytojo, draugų ir kitų bendruomenės narių (Žukauskienė, 2012). Tai, kad vaiko raida neįmanoma be socialinio konteksto, teigia ir vaiko raidos teorijos autorius Vygotskis (1978). Artimiausia vaiko socialinė aplinka visuomet yra laikoma šeima, tėvai. Tačiau, kaip ir kokią įtaką jie daro, priklauso nuo paties vaiko gebėjimų, amžiaus ir pačių tėvų auklėjimo, įsitraukimo dažnio ir būdo.

Geriausiai skirtingus tėvų įsitraukimo modelius apibrėžė sociologė Epstein (2001). Atsižvelgdama į skirtingą tėvų įsitraukimo lygį ir pobūdį, ji išskyrė šešis tėvų įsitraukimo į vaikų ugdymą tipus: *tėvystė, komunikavimas, savanoriavimas, mokymasis namuose,*

sprendimų priėmimas, bendradarbiavimas su bendruomene. Tėvystę autorė apibūdina kaip fizinės, materialinės ir saugios vaiko aplinkos užtikrinimą, kuomet pasirūpinama vaiko pirminiais gyvenimo poreikiais (Maslow, 1943). *Komunikavimu* apibrėžiamas mokytojo ir tėvų formalus santykių palaikymas, informacijos perdavimas, dalinimasis, nereikalaujantis didelio atgalinio ryšio. *Savanoriavimas* – tėvų savanoriškas laiko skyrimas vaiko ugdymo procesui gerinti, praturtinti. *Mokymosi namuose* – tai sąmoningas papildomai skiriamas tėvų dėmesys vaiko ugdymo procesui siekiant paskatinti, paremti ar pastiprinti vaiko gebėjimus, žinias ir net motyvaciją. *Sprendimų priėmimas* ir *bendradarbiavimas su bendruomene* yra susiję su tėvų tikslingu įsitraukimu ne tik į ugdymo programos išpildymą, bet ir organizavimą, planavimą, vertybių gryninimąsi ir idėjinės krypties formavimą. Šiame darbe labiausiai gilintasi į pirmus keturis įsitraukimo tipus, būtent šiais aspektais ir vertinami atvejo analizės rezultatai.

Lietuvoje tėvų į(si)traukimas į ugdymo procesą visuomet buvo laikomas švietimo prioritetų įgyvendinimo sudedamąja dalimi (Valstybės švietimo strategijos, 2003-2012, 2013-2022). Autorė trečius metus dirbdama mokykloje turėjo galimybę stebėti ir išgyventi visus nuotolinio mokymosi iššūkius, sunkumus ir džiaugsmus. Matant skirtingus vaikų auklėjimo ir tėvų įsitraukimo modelius, ši tema panagrinėta giliau, keliant *tikslą* – suprasti, kokią apčiuopiamą reikšmę mokiniui turi jo tėvų dalyvavimas ar nedalyvavimas ugdymosi procese bei išsiaiškinti, kaip tai sąveikauja su paties vaiko savarankiškumu ir mokymosi įgūdžiais.

Remiantis naujausiais duomenimis pastebima, kad tėvų tiesioginis ar netiesioginis įsitraukimas gali nulemti vaikų požiūrį į nuotolinį mokymąsi ir savireguliaciją, ugdyti vaiko mokymosi mokytis, problemų sprendimo, asmenines kompetencijas arba ne. Suprasdami, kad pandemija ir karantino nulemta situacija jau padarė nemažą neigiamą įtaką vaikų pasiekimams ir socialiniams įgūdžiams, turime nepaliumti stengtis kuo geriau ir efektyviau suvaldyti situaciją. Šis tyrimas – tai lyg minėtos situacijos analizė konkrečioje klasėje – jos mokinių tėvų į(si)traukimas į ugdymo procesą nuotolinio mokymosi metu, siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės.

Tyrimo metodologija

Bendra tyrimo charakteristika

Tyrimas (atvejo analizė) atliktas 2021 m. balandžio–gegužės mėn. Jį sudarė du etapai: tėvų apklausa ir ugdomosios veiklos tyrimas. Tyrėja tyrimui pasirinko savo auklėjamąją klasę, todėl gerai pažįsta tyrime dalyvaujančius vaikus ir iš dalies jų tėvus. Tai, tikėtina, turėjo reikšmės tėvų įsitraukimui į organizuojamą ugdomąją veiklą, bei suteikė tyrėjai platesnį žvilgsnį į tyrimo duomenų rezultatus.

Tyrimo ribotumas. Tyrimas atliktas vienoje antrojų klasėje, tad gauti duomenys negali būti generalizuojami, parodyti visos Lietuvos situacijos. Visgi, gauti rezultatai leidžia pamatyti tam tikrus vaikų ir tėvų santykių modelius, pastebėti dėsningumus ir įvertinti jų reikšmę vaiko mokymuisi. Norint plačiau analizuoti keliamą tyrimo problemą, galima tyrimą taikyti ir atlikti kitose ugdymo įstaigose ir klasėse.

Tyrimo imtis

Tyrimė dalyvavo 23 antros klasės mokiniai ir jų tėvai. Dalyvavimas buvo savanoriškas, todėl bendras šeimų aktyvumas nebuvo absoliutus. Tyrimo dalyviai buvo supažindinti su tyrimo tikslais, eiga, bei sutiko su gautų rezultatų naudojimu. Pirmojo etapo metu gauta 16 užpildytų klausimynų (~67 % grįžtamumas). Antrajame, kūrybinės ugdomosios veiklos, etape dalyvavo 19 vaikų ir jų tėvų (~79 % aktyvumas).

Tyrimo instrumentas

Pirmojo tyrimo etapo metu pateiktas originalus 16 klausimų klausimynas tėvams. Juo stengiasi geriau suprasti tėvų intuityvų požiūrį į savo vaiko gebėjimus, patiriamus sunkumus, į mokytojo, jų ir paties vaiko vaidmenį mokymosi procese. Taip pat siekta konkrečiais pavyzdžiais apčiuopti tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą aspektus: fizinės aplinkos kūrimas, moralinis palaikymas, tiesioginis skatinimas, auklėjimas. Analizuojant gautus rezultatus, buvo bandoma suprasti, kaip siejasi tėvų požiūris su konkrečiais vaiko gebėjimais ir pačių tėvų įsitraukimo veiksmis.

Antrojo etapo metu buvo vykdoma praktinė ugdomoji veikla. Kūrybinei užduočiai atlikti parengtos darbo gairės ir suformuluoti tikslai. Veiklai pasirinkta integruota pasaulio pažinimo ir dailės ir technologijų užduotis – drauge su tėvais parengti namo maketą iš batų dėžės dydžio kartono dėžės. Kūrybinėje užduotyje buvo akcentuojamas plano (vaizdo iš viršaus) kūrimo ir skirtingų medžiagų jungimo žinių taikymas, lygiavertis vaikų ir tėvų įsitraukimas ir malonumą teikianti veikla. Šiai veiklai buvo skirta savaitė. Po jos, vaikai savo darbus atsinešė į klasę, juos pristatė. Mokiniai žodžiu vertino savo ir kitų darbus, dalinosi mintimis, kiek laiko ir pastangų šiam darbui skyrė, su kokiais iššūkiais susidūrė, kaip pavyko juos išspręsti bei kokie jausmai aplankė juos dirbant drauge su tėvais, ar matant kitų klasės draugų atliktus darbus ir klausantis jų pristatymų. Vaikų pasisakymai buvo užfiksuoti, išanalizuoti, apibendrinti.

Klausimyno atsakymai analizuoti keliais etapais: 1 – atliktas daugkartinis klausimų atsakymų skaitymas; 2 – išrinkti reikšmingiausi atsakymai – prasmingi teiginiai; 3 – ieškota besikartojančių teiginių ir juos bandyta apjungti į grupes. Taip buvo išskirtos subkategorijos. Vėliau artimos subkategorijos apjungtos į kategorijas. 4 – atliktas subkategorijų ir kategorijų interpretavimas.

Pirmi 7 klausimyno klausimai buvo atviri ir skirti išsiaiškinti tėvų požiūrį į jų vaiką, jo ugdymosi procesą, bei jame dalyvaujančiųjų pusių indėlį (mokytojo, tėvų ir paties vaiko). Kiti 9 klausimyno klausimai buvo skirti išsiaiškinti konkrečius tėvų įsitraukimo į vaikų ugdymo procesą būdus ir formas.

Siekiant geriau suprasti kiekvieno vaiko savarankiškumo ir bendros su tėvais veiklos naudą, buvo analizuojami vaikų į klasę atnešti darbai – namų projektai. Darbai buvo analizuojami atsižvelgiant į tris aspektus: vaiko akademinis pasiekimas ir savarankiškumą; vaiko ir tėvų įsitraukimą, įdėtą indėlį; galutinį rezultatą, pasitenkinimą bendru darbu ir savimi. Kiekvienas iš šių aspektų labai skirtingai reikšmingas, todėl nagrinėjami konkretūs darbai, aprašomos darbo rengimo aplinkybės, apžvelgiamas procesas, rezultatas ir pačių vaikų įsivertinimas.

Tyrimo rezultatai

Atlikus tyrimą gauta nemažai duomenų, kurie gana išsamiai atskleidžia tėvų santykio su vaikais ir jų įsitraukimo ryšį, bei pačių tėvų požiūrio ir įsitraukimo sąsajas. Surinkti duomenys platūs, todėl geriausia apžvelgti išskiriant ir gilinantis į tam tikras sritis. Šiuo atveju analizuojami rezultatai apie: tėvų asmeninį požiūrį į jų įsitraukimo reikšmę į vaiko ugdymo procesą; tai, kaip tėvai kuria fizinę ir emocinę vaiko mokymosi aplinką; konkrečius tėvų įsitraukimo į vaiko ugdymo procesą būdus.

Tėvų įsitraukimo raiška ir reikšmė

Siekiant išsiaiškinti, kaip mokinių tėvai mato savo įsitraukimą į ugdymo procesą, jų buvo klausta, *ar jaučiatės savo vaiko ugdymo proceso dalyviais*, atsakymą prašyta pagrįsti. Išanalizavus apklausos dalyvių atsakymus, nustatyta 19 reikšmingų teiginių. Paaikškėjo, kad 69 % tėvų būtent nuotolinio ugdymo sąlygomis buvo itin įsitraukę į ugdymo procesą ir jautėsi tikrais ugdymo proceso dalyviais (*nuotolinio mokymosi metu tekdavo dažniau įsitraukti; Taip, įsitraukę, ypač nuotolinio mokymo procese ir pan.*). Kita dalis 18,5 % pripažino dalinai įsitraukę (*Dalinai. Žinoma, domiuosi, bet stengiuosi nedaryti įtakos mokytojo darbui*). Likusieji 12,5 % atviravo, jog ne visada įsitraukia į ugdymo procesą, įvardydami laiko stoką ir valią (*Norėčiau turėti daugiau galimybių – laiko ir vidinės valios prisidėti prie vaiko ugdymo. Priešingu atveju, tenka pasikliauti ugdymo pajėgumais ir kokybe mokykloje*) arba visišką pasitikėjimą vaiku (*Su mokymusi mano dukra tvarkosi savarankiškai. Man paprastai lieka pasirūpinti jos baziniais poreikiais, užtikrinti dalyvavimą pamokose ir priemonės*).

Kuo pasireiškia tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą, matyti 1 lentelėje.

1 lentelė*Tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą raiška (tėvų požiūris)*

Kategorija	Subkategorija	Įrodantys teiginiai*
Įsitraukimas suteikiant konkrečią pagalbą vaikui mokantis / siekiant mokymosi tikslų N-13	Pagalbos nuotolinių pamokų metu suteikimas N-6	<i>... tenka papildomai aiškinti medžiagą, bandyti paaiškinti, kaip viską pritaikyti realiame gyvenime; paaiškiname sunkesnes temas; ... nors minimaliai, bet tenka prisidėti paaiškinant kokias nors temas; Tenka paaiškinti tuos pamokų dalykus, kurių nespėjo suprasti pamokos metu; Dažnai aiškinamės, gilinamės į darbus kartu; yra dalykų, kuriuos reikia padėti suprasti, įtvirtinti; padedu iškilus neaiškumams; ... dalyvaujame ir pačiame mokymosi procese; domiuosi, kaip sekasi pamokose.</i>
	Pagalbos rengiant namų darbus suteikimas N-3	<i>Nuolat dalyvaujame namų darbų ruošime; nuolat padedu atlikti namų darbus; padedu sprendžiant uždavinius.</i>
	Pagalbos atliekant papildomas užduotis suteikimas N-3	<i>Padedu papildomų užduočių atlikime; atliekame papildomas užduotis, kartu skaitom knygas ir bandom atpasakoti skaitytus tekstus; yra veiklų, kurias vaikui reikia padėti atlikti</i>
	Pagalbos formaliame ir neformaliame ugdyme suteikimas N-1	<i>Dalyvaujame jo [vaiko] bendrojo ugdymo procese, esame įsitraukę į mokyklinę veiklą ir popamokinę veiklą, susijusią su jo išsilavinimu.</i>
Įsitraukimas bendraujant su mokytoja ir sekant informaciją dienyne N-4	Informacijos dienyne sekimas N-3	<i>Sekame, kaip sekasi atsiskaitymai, tad nenorom tampame dalyviais; ... matome ne tik vaiko įvertinimą; ...sekam dienyne.</i>
	Kontakto su mokytoja palaikymas N-1	<i>...bendraujam su vaiko mokytoja.</i>
Įsitraukimas siekiant kitų tikslų N-4	Vaiko pažinimas N-2	<i>Dalyvavimas vaiko ugdymo procese leidžia geriau pažinti vaiką įvairiose situacijose; Vaikas tampa veiklesnis, smalsesnis, o tai tiesiogiai siejasi su geresniais jo pasiekimais.</i>
	Emocinio klimato palaikymas N-1	<i>...nes norisi, kad vaikas jaustųsi galintis kreiptis, kai kyla neaiškumų.</i>
	Motyvacijos skatinimas N-1	<i>Skatina vaiko motyvaciją labiau įsitraukti į ugdymo(si) procesą.</i>

* 19 reikšmingų teiginių.

Kaip matyti, daugiausiai teiginių apjungia *įsitraukimo suteikiant konkrečią pagalbą vaikui mokantis / siekiant mokymosi tikslų* kategorija jungianti 4 subkategorijas (*pagalba nuotolinių pamokų metu; pagalba atliekant namų darbus; pagalba atliekant kitas užduotis; pagalba tiek formaliame, tiek neformaliame ugdyme*). Akivaizdu, kad vaikams tėvų pagalba reikalinga skirtinguose mokymosi epizoduose. Kitos dvi kategorijos labai panašios priskirtų teiginių gausai (teko po 4 teiginius), tačiau jos jungia skirtingą subkategorijų skaičių. Viena iš jų *įsitraukimas bendraujant su mokytoja ir sekant informaciją dienyne* jungia dvi subkategorijas: *informaciją dienyne* ir *kontakto su mokytoja palaikymą*. Tai byloja apie nemažą (o gal net padidėjusią) tėvų kontrolinę funkciją nuotolinio ugdymo metu. Prasmingos likusios subkategorijos: *vaiko pažinimas, emocinio klimato palaikymas* ir *motyvacijos skatinimas* apjungtos į trečiąją kategoriją *įsitraukimas siekiant kitų tikslų*.

Kitu klausimu tėvų teirautasi, *kaip manote, kokią reikšmę vaiko pasiekimams ir motyvacijai turi tėvų įsitraukimas į jo ugdymo procesą*.

Dauguma (14) apklausos dalyvių į klausimą atsakė plačiau, pateikdami savo argumentus. Dviejų atsakymai trumpi (*Manau, didelę; Manau, kad turi didelę reikšmę*), tačiau pripažįstantys tėvų įsitraukimo reikšmę mokinių pasiekimams ir motyvacijai mokytis.

Išanalizavus atsakymus į minėtą klausimą, nustatyti 23 reikšmingi teiginiai. Jų pasiskirstymas pateikiamas 2 lentelėje. Po penkis tėvų atstovus įsitraukimo reikšmę pirmiausiai matytų, padedant vaikui mokytis bei jį padrašinant, paskatinant ištikus nesėkmei. Du iš tėvų atkreipė dėmesį, jog tėvų įsitraukimas gali būti dvejopas (*Tėvai gali paskatinti arba demotyvuoti savo vaikus; Tėvai gali turėti didelę arba mažą reikšmę, nes priklauso nuo tėvų suvokimo, ką jie konkrečiame ugdymo žingsnyje gali duoti*).

2 lentelė*Tėvų įsitraukimo reikšmė vaiko pasiekimams ir motyvacijai (tėvų požiūris)*

Kategorija	Subkategorija	Įrodantys teiginiai*
Tėvų įsitraukimo reikšmė vaikui didelė arba labai didelė N-19	Pagalba mokantis N-5	<i>Papildomas tėvų įsitraukimas padeda vaikams greičiau ir efektyviau įsisavinti naują informaciją; ypač svarbu tiems vaikams, kuriems sunkiau sekasi suprasti mokymosi reikalingumą; O jei tai daryti pastoviai, pvz., kas vakarą? Manau, vaiko mokymosi lygis kultų; Jeigu vaikas jaučia ir pastebi, jog tėvai nuoširdžiai domisi ir įsitraukia į ugdymosi procesą, tai padeda jam geriau mokytis; Priklauso nuo vaiko savarankiškumo: jei vaikas mokosi lėčiau ar sunkiau susigauja, tėvų vaidmuo gali būti lemiantis.</i>
	Padrąšinimas ir paskatinimas N-5	<i>...tėvai įsitraukia, domisi veikla ir padrąšina siekti gerų rezultatų; svarbu pagirti už sėkmes paskatinti geriau išmokyti, išstikus nesėkmei; vaikui būtina jausti tėvų palaikymą ir susidomėjimą; Tėvai gali labai smarkiai paskatinti; Pagalba, priminimai, paskatinimai / padrąšinimai.</i>
	Kontrolės nauda N-3	<i>...netgi kartais kontrolė duoda rezultatus; Vaikui yra labai svarbu, ar tėvai seka jo ugdymąsi; žinoti, kaip vaikas gyvena mokykloje ir kaip jam sekasi, tikrai yra svarbu.</i>
	Pagrindo klojimas ateičiai N-2	<i>Pirmieji metai su tėvų įsitraukimu padeda pagrindus tolimesniems mokslams; Tolygesnis, rezultatyvesnis darbas siekiant bendro tikslo.</i>
	Saviugdodos skatinimas N-2	<i>Vaikui svarbu, ar tėvai seka jo saviugdodos procesą; Tėvams būnant šalia, vaikas tampa veiklesnis, smalsesnis, o tai tiesiogiai siejasi su geresniais jo pasiekimais.</i>
	Motyvacijos skatinimas N-1	<i>Tėvų įsitraukimas į vaiko ugdymo procesą, skatina vaiko motyvaciją labiau pačiam įsitraukti į ugdymo(si) procesą.</i>
	Bendros veiklos N-1	<i>Bet kuriuo atveju, įsitraukimą į bendras veiklas vertinčiau kaip būtiną dalyką.</i>
Įsitraukimo reikšmė dvejopa N-2	<i>Tėvai gali labai smarkiai ne tik paskatinti, bet ir demotyvuoti vaikus; Gali turėti didelę reikšmę ir gali turėti mažą. Priklauso nuo tėvų suvokimo, ką jie konkrečiame ugdymo žingsnyje gali duoti.</i>	
Rezervuotas požiūris į įsitraukimą N-2	<i>Tėvų įsitraukimas labai daug neįtakoja, nes pagrindinis ugdymas vyksta mokykloje; manau, priklauso ne tik nuo įsitraukimo stiprumo, bet ir pobūdžio. Negerai, kai tas įsitraukimas yra mokymasis su vaiku ar net už jį.</i>	

* 23 reikšmingi teiginiai.

Taigi, tėvai, matantys didelę savo dalyvavimo ugdymo procese reikšmę, suteikia *pagalbą vaikui mokantis*. Jiems nemažiau svarbu *vaiką padrąsinti ir paskatinti*. Kiek mažesnę vertę turi likusios subkategorijos: *kontrolės nauda, pagrindų klojimas ateičiai, saviugdosa skatinimas, bendra veikla*.

Du atsakymai byloja, kad tėvų įsitraukimas nėra svarbus, *nes ugdymas vis tiek vyksta mokykloje*. Kitame teiginyje nesutinkama net ir su pagalba vaikui, juo labiau su mokymusi už vaiką.

Vaiko fizinės ir emocinės aplinkos kūrimas

Analizuojant tėvų įsitraukimo tipus (Epstein, 2001), tapo aišku, kad tėvų įsitraukimas prasideda nuo fizinės vaikų mokymosi aplinkos užtikrinimo. Tėvų buvo klausta, *kokiais būdais kuriate ir palaikote vaiko mokymosi aplinką namuose*. Klausimui buvo pateikti pasirinkimo variantai, jie paveikslėlio diagramoje išskirti mėlyna spalva. Taip pat dalis tėvų įrašė ir savo pasirinkimus, kurie 1 paveikslėlyje pažymėti žalia spalva.

1 paveikslas

Būdai, kuriais tėvai kuria ir palaiko vaiko mokymosi aplinką namuose

Akivaizdu, kad tėvai supranta mokiniui tinkamos fizinės aplinkos kūrimo ir palaikymo svarbą, stengiasi ją užtikrinti ir palaikyti, pagal savo galimybes.

Kitas klausimas buvo skirtas išsiaiškinti, kokias strategijas tėvai taiko, siekdami *motyvuoti ir skatinti vaiką mokytis, atlikti užduotis, siekti geresnių rezultatų*. Iš pateiktų atsakymų, galima susidaryti nuomonę, kad tėvai intuityviai siekia gero ir skiria tikrai nemažai dėmesio savo vaikui. 3-ioje lentelėje pateikti 26 reikšminiai tėvų atsakymai, kurie pasiskirstė į 3 kategorijas: pozityvaus elgesio ir gerų pasiekimų skatinimas (N-15), pagalba patiriamuose sunkumuose (N-7) ir pastangos negatyviai nepaveikti vaiko požiūrio į mokymąsi (N-4). Dažniausiai paminėtas motyvavimo ir skatinimo būdas – žodinis pagyrimas (N-8).

3 lentelė

Būdai, kuriais tėvai skatina ir motyvuoja vaiką mokytis, atlikti užduotis, siekti geresnių rezultatų

Kategorija	Subkategorija	Įrodantys teiginiai*
Pozityvaus elgesio ir gerų pasiekimų skatinimas N-15	Žodiniai pagyrimai N-8	<i>Kartu džiaugiamės pasiektu geru rezultatu; pagiriu; pagyrimu už gerus rezultatus; pokalbiu; pagyrimais; pagyrimai; Už gerus rezultatus vaikas visada yra giriamas, visada pasakau, kad jis daro pažangą; Pakanka pagyrimo.</i>
	Materialus apdovanojimas už pasiekimus N-2	<i>Semestro arba mokslo metų pabaigoje būna dovana už žalią arba mėlyną įvertinimą; Dažniausiai su norimais daiktais, atostogomis.</i>
	Nematerialus apdovanojimas už pasiekimus N-5	<i>Pajutimas, gero įvertinimo pats geriausias motyvas ir toliau jo siekti. Daug skatinti nereikia; Bendra veikla; dalinimusi teigiamais rezultatais su artimaisiais, rodau (ir iš tiesų jaučiu) susižavėjimą jos gebėjimais ir pasiekimais; pakanka apkabinimo; Po užduočių atlikimo skirtas smagus laikas su šeima, draugais.</i>
Pagalba patiriamuose sunkumuose N-7	Nesėkmių aptarimas žodžiu N-4	<i>Nepasisėkus padrąsiname siekti geresnio rezultato; pasikalbu; nesėkmių aptarimu, išklausymu susiduriant su sunkumais; palaikymas.</i>
	Praktinis žinių gilinimas N-3	<i>Ieškome būdų kaip padėti; padedu; Kartais pasiūlome (būna kad ir griežtai) pagalbą padirbėti papildomai silpnesnėse vietose.</i>
Pastangos negatyviai nepaveikti vaiko požiūrio į mokslą N-4	Mokymasis yra neišvengiama pareiga. N-2	<i>Tenka raginti vaiką mokytis, bet jokių „bonusų“ už mokymąsi nenaudojame. Mokymasis turi būti suvokiamas kaip natūralus / privalomas procesas, o ne paskata, kad gautų tam tikrus malonumus; Susitariame. Vienos sistemos nėra. Tačiau stengiamės nepadaryti blogos praktikos, kad už mokslą turi būti atsilyginama.</i>
	Mokymosi svarbos aptarimas N-2	<i>Bandome visada paaiškinti mokslo reikalingumą ateityje; kalbėjimu, aiškinimu kodėl to reikia.</i>

* 26 reikšmingi teiginiai.

Kaip matyti 3 lentelėje, atsakymuose išsiskyrė keli Pomerantz, Moorman ir Litwack (2011) įvardinti pozityvaus ir negatyvaus elgesio modeliai. Pozityvaus poveikio elgesys būtų tėvų kalbėjimasis apie tai, kaip vaikams sekasi mokykloje, išreiškiamą parama, rūpestis. Taip pat pabrėžiamos jo pastangos, skatinamas savarankiškumas. Neigiamo poveikio elgesys pasireiškia per pasiekimų, o ne pastangų akcentavimą (*Kartu džiaugiamės pasiektu*

geru rezultatu), per didelis dėmesys vaiko patiriamies sunkumams, neišskiriant pastangų ir nesiejant jų su gabumais.

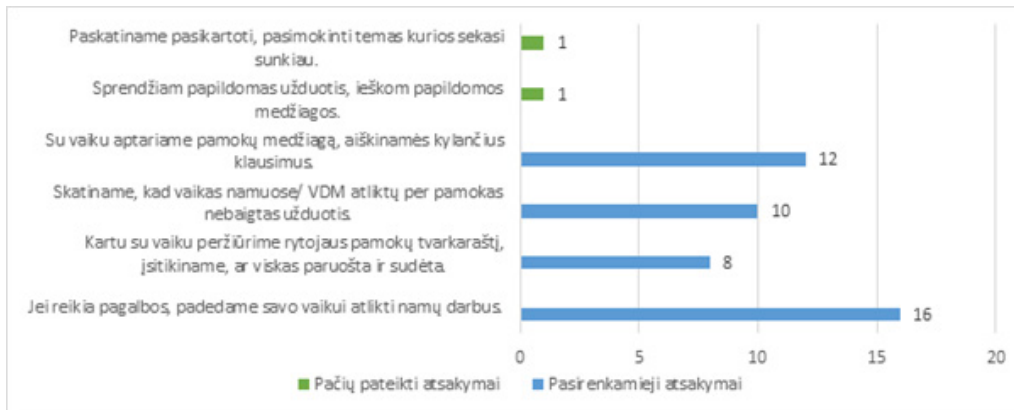
Taip pat dalis tėvų pabrėžė, kad svarbu vaikams paaiškinti mokymosi neišvengiamumą ir jo svarbą ateityje (*Tačiau stengiamės nepadaryti blogos praktikos, kad už mokslą turi būti atsilyginama*).

Tėvų įsitraukimo į vaiko ugdymo procesą būdai

Siekiant išsiaiškinti tėvų įsitraukimo aspektus, buvo klausiama, *kokiais būdais įsitraukiate į vaiko mokymosi procesą*. Tėvai turėjo galimybę rinkti iš pateiktų atsakymų variantų (2 pav., pažymėta mėlynai) arba įvardinti savo (žaliai). Atsakymo pasirinkimai buvo paruošti pagal tėvų įsitraukimo tipus (Epstein, 2001).

2 paveikslas

Būdai, kuriais tėvai įsitraukia į vaiko mokymosi procesą

Iš pateiktų rezultatų galima matyti, kad kilus sunkumams tėvai visuomet yra nusiteikę padėti vaikui. Rečiau pasitaiko papildomas dėmesys reguliariam žinių gilinimui. Taip pat galima matyti, kad daugiau nei pusė tėvų skatina vaikų savarankiškumą, skatindami atlikti užduotis savarankiškai tam skirtu laiku arba moko savireguliacijos, padėdami įsitikinti ar viską vaikas susiruošė ir parengė. Tačiau pasak Pomerantz, Moorman ir Litwack (2011), jeigu vaiko elgesys yra labai kontroliuojamas ir reguliuojamas suaugusiojo, gali tai turėti ir neigiamą poveikį.

Iš pateiktų atsakymų matyti, kad tėvai iš esmės supranta savo pagalbos ir paramos teikimo vaikui galimybes ir būtinybę. Dauguma jų nelieka abejingi, jei vaikas patiria mokymosi ir emocinių sunkumų. Žinoma, visi šie prisiminimai yra orientuoti į patiriamus vaiko sunkumus, o ne bendravimo džiaugsmą ir vienas kito turtinimą. Tai rodo, kad tėvai dažniau yra problemų sprendėjai, o ne teigiamų emocijų, bendradarbiavimo, vaiko naujų patirčių puoselėtojai.

Kūrybinės veiklos rezultatai

Organizuotos vaikų ir tėvų kūrybinės bendradarbiavimu grindžiamos veiklos tikslas buvo ne dalykinių vaikų žinių ir gebėjimų demonstravimas, o patirties bendradarbiaujant su tėvais įgijimas ir atskleidimas. Tai persipina su vaiko saviverte, akademiniais gebėjimais ir nusistovėjusiais šeimos narių santykiais.

Savarankiškai atlikti vaikų darbai. Vaikai, kurie namų maketus gamino savarankiškai, pamokose išsiskiria aukštais akademiniais pasiekimais, taip pat didesniu kūrybiškumu, įsitraukimu menų ir fizinio ugdymo pamokose. Savarankiškai darbą atliko 3 mergaitės. Tėvų pagalbą jos įvardino, kaip visiškai techninę: *padėjo iškirpti duris, langą*. Visos trys mergaitės darbą atliko su dideliu įsitraukimu.

Apžvelgiant darbus, pastebėtas vienas šių darbų skirtumas. Viena iš mergaičių, kalbėdama apie tėvų įsitraukimą tai įvardino *kaip neįmanomą tikslą*. Anot jos, *tėvai nemėgsta įsitraukti į jos namų darbus*, todėl užduotį ji atliko klasėje savarankiškai. Nors darbą ji atliko noriai ir iš pradžių buvo užtikrinta savo darbo rezultatu, pristatymo metu ši mergaitė atsisakė pristatyti darbą, neleido jo fotografuoti, nes buvo juo nepatenkinta. Nors darbas buvo atliktas kokybiškai, bet, lyginant su kitų vaikų sukurtais namais, jis stokojo detalių. Buvo galima justti didelį mergaitės nusivylimą savimi ir rezultatu.

Tuo tarpu, kitos dvi mergaitės buvo labai patenkintos savo darbais (3 pav.), jais didžiavosi. Mergaitės dalindamosi mintimis apie atliktą darbą, paminėjo, kad klasėje yra geresnių namų maketų, tačiau jas tenkino mintis, jog galutinio rezultato pasiekė savo jėgomis. Galima sakyti, kad šių mergaičių savivertė yra gana aukšta ir mažai veikiamą aplinkos.

3 paveikslas

Savarankiškai dirbusių mergaičių sukurti namų projektai

Iš darbų galima matyti, jog tėvų neįsitraukimas į šių mergaičių veiklą iš esmės nenulėmė galutinio rezultato, tačiau turėjo reikšmės požiūriui į jį ir savęs vertinimą. Taip pat pastebimas aukštas šių mergaičių emocinis intelektas, vertinant savo darbus kitų darbų kontekste, gebant suprasti įsitraukimo reikšmę ir skubotų sprendimų pasekmes.

Bendras tėvų ir vaikų darbas. Kalbant apie vaikų ir tėvų įsitraukimą šios užduoties metu, reikėtų išskirti dar kelias bendradarbiavimo formas. Darbus pradėsiu aptarti nuo vaikų, kurie taip pat pasižymi aukštais akademiniais pasiekimais, o darbą atliko drauge su

tėvais ir buvo patenkinti bendra veikla bei galutiniu rezultatu. Tokių vaikų buvo keturi. Dviejų iš jų darbai pateikti 4 paveiksle.

4 paveikslas

Mokinių, dirbusių kartu su tėvais ir likusių patenkintais veiklos rezultatu, namų projektai

Šių vaikų požiūris į save ir atliktą darbą buvo labai pozityvus. Jie gebėjo įvardyti kilsius sunkumus bei pasidžiaugti laiku, praleistu drauge su šeima. Beje, vienas iš šių vaikų pasirinko šiek tiek kitokią darbo formą, kurią vėliau paaiškino patys tėvai: *Siunčiu darbą, ne visai pagal reikalavimus atlikom, bet pasirinktas būdas tiesiog buvo labai įtraukiantis visą šeimą ir įdomus*. Šie mokiniai aiškiai įvardino tai, jog be tėvų įsitraukimo, rezultatas nebūtų toks geras, o procesas toks įdomus.

Išsiskyrė grupė vidutinių akademinų pasiekimų vaikų, kurie pozityviai vertino savo įsitraukimą ir atliktą kūrybinę užduotį. Tokių vaikų buvo šeši. Įdomu tai, kad trys iš šių vaikų visą procesą ir galutinį rezultatą vertina itin gerai: įvardijo svarbiausias kūrybinio darbo akimirkas, darbo trūkumus ir tai, ką naujo išmoko: *savarankiškumo įgijau; nustebau, kad taip padariau; sužinojau, kaip dirba mano tėvai*. Šių vaikų darbai tikrai pralenkė jų asmeninius gebėjimus, tačiau labai praturtino jų žinias ir suteikė pasitikėjimo savimi. Likusi šios grupės dalis labai aiškiai įvardijo, kad nieko neišmoko. Nors rezultatas labai geras, kokybiškai atliktas ir jų gebėjimus pralenkiantis darbas, tačiau pats bendro darbo procesas esą nebuvo įdomus. Jie taip ir nepatyrė bendradarbiavimo ir kūrybos džiaugsmo (žr. 5 pav.).

5 paveikslas

Mokinių, dirbusių kartu su tėvais namų projektai: a) darbas, kai vaikas liko patenkintas bendros veiklos rezultatu, b) darbas, kurio autoriui bendra veikla neteikė džiaugsmo

a)

b)

Išsiskiria dar dviejų darbų autoriai. Šie vaikai demonstruoja labai aukštus akademinis pasiekimus, tačiau šį darbą atliko su per dideliu tėvų įsitraukimu. Abu darbai (6 pav.) yra labai kokybiškai atlikti, detalūs. Jais vaikai iš esmės labai džiaugėsi, juos puikiai įvertino ir klasės draugai, tačiau savo indėlio juose mokiniai beveik nematė. Abu vaikai įvardijo tai, jog darbus atliko tėvai, o jie tik iš dalies prisidėjo ar padėjo. Vaikai jautėsi nepakankamai tėvų vertinami ir jų pasitenkinimas procesu, rezultatu ir savimi buvo ženkliai žemesnis nei kitų, savarankiškai ar su minimaliu tėvų įsitraukimu, darbus atlikusių vaikų.

6 paveikslas

Mokinių, dirbusių kartu su tėvais ir likusių nepatenkintais veiklos procesu, namų projektai

Galiausiai išsiskyrė dar keturi darbai, kuriuos atliko trys vaikai, patiriantys mokymosi sunkumų, ir vaikas su specialiaisiais ugdymosi poreikiais. Šie mokiniai nepasizymi kruopštumu, dažnai nesusikaupia, būna išsiblaškę, žema jų ir savivertė. Šiems vaikams rengiant namų maketus, itin įsitraukė jų mamos. Žinoma, toks įsitraukimas garantavo itin gerą rezultatą, kuris akivaizdžiai pralenkė dalies vaikų gebėjimus. Kaip bebūtų, tai lėmė gana skirtingą vaikų požiūrį į save, procesą ir rezultatą. Vienas iš vaikų, pristatydamas projektą jautėsi labai nesmagiai. Buvo galima matyti, kad vaikas nesijaučia nusipelnęs klasės vaikų pagyrimų, nesidžiaugė rezultatu, nors ir suprato, jog kūrinys puikus, tačiau visi nuopelnai priklauso ne jam, o mamai. Akivaizdu, kad per didelis mamos įsitraukimas tik dar labiau sustiprino vaiko prastą savęs vertinimą. Kito vaiko, turinčio SUP, situacija skiriasi tuo, kad, kalbėdamas apie savo darbą, jautėsi savimi pasitikintis ir patenkintas pačiu procesu ir rezultatu. Nors jo įvardinami darbai ir mamos indėlis yra akivaizdžiai nevienodi, būtina pastebėti, kaip mama meistriškai įgalino ir įveiklino vaiką, taip padėdama jam patirti džiaugsmą ir pasitenkinimą procesu. Žinoma, rezultatas būtų neįmanomas be mamos indėlio, bet šiuo atveju, labai svarbu paminėti ir paties vaiko motyvaciją bei požiūrį į vykusį procesą, galutinį jo rezultatą ir patį save.

7 paveikslas

Darbai, kuriuos rengiant dominavo tėvai, o ne vaikai, tačiau tėvų dalyvavimas sustiprino vaikų pasitikėjimą savimi

Kiti du mokiniai pasižymi vidutiniais akademiniais pasiekimais, tačiau turi aiškiai išreikštą nepasitikėjimą savimi bei polinkį priešiška žiūrėti į daugiau pastangų reikalaujančias veiklas. Šių vaikų tėvų įsitraukimas taip pat buvo didesnis nei vaikų. Tai lėmė vaikų negatyvų požiūrį į rezultatą, nepaisant to, jog jis buvo ganėtinai geras. Vaikai nebuvo patenkinti savo darbu, nes pernelyg dominavo tėvai: siūlė idėjas, priimdavo sprendimus, neatsižvelgė į vaiko nuomonę. Šiuos mokinius teko motyvuoti savo darbus papildyti sukurtomis detalėmis. Tai vieną iš vaikų ganėtinai motyvavo pristatyti darbą kitiems.

Pristatę namų maketus, mokiniai juos drauge komponavo, „statydami miestą“. Geriau susipažinę su kiekvieno vaiko maketu, ieškojo sprendimų, kaip sudėti namus į bendrą visumą. Neišvengiamai vyko darbų vertinimas ir komentavimas žodžiu, kurio metu, vaikai gyrė vieni kitų darbus, klausinėjo atlikimo technikų ir metodų, sėmėsi idėjų, mokėsi vieni iš kitų. Tai rodo, kad vaikams ši veikla patiko, jie buvo įsitraukę, susidomėję. Dalis mokinių, pamatę draugų darbus, išklaušę pristatymų, norėjo namų maketus patobulinti. Tai labai svarbi nuostata, kalbant apie mokymosi mokyti gebėjimų ugdymą(si).

Išanalizavus vaikų darbus, išryškėjo keli vaikų savarankiškumo ir tėvų įsitraukimo aspektai. Itin savarankiškiems vaikams tėvų įsitraukimas į bendrą veiklą nebėra toks reikšmingas, kaip mažiau patirties turintiems ir pasitikėjimo savimi stokojančiams vaikams. Kita vertus, per didelis tėvų įsitraukimas, dominavimas bendroje veikloje daro neigiamą įtaką vaiko savivertei ir mokymosi motyvacijai.

Diskusija

Tyrimas parodė mokinių tėvų poziciją įsitraukimo ir dalyvavimo vaiko ugdymo procese klausimu. Tėvai įvardijo savo įsitraukimo galimybes ir būdus. Žinoma, dažniausiai jų įsitraukimas pasireiškia fizinės mokymosi aplinkos vaikui sukūrimu, gerbūvio užtikrinimu arba staiga kylančių problemų (iš)sprendimu. Dauguma tyrime dalyvavusių tėvų savo įsitraukimą mato vaiko skatintojo ir palaikytojo vaidmenyje. Tai rodo, jog dažniausiai tėvai yra linkę įsitraukti į ugdymo procesą reaktyviai – reaguojant į kylančius vaiko mokymosi ar emocinius sunkumus, o ne proaktyviai – siekiant praturtinti kasdienę vaiko mokymosi patirtį.

Išanalizavus kūrybinės veiklos rezultatus, išryškėja keli aspektai. Pirma, aiškiai pastebimas savarankiškumo ir pasitikėjimo savimi nestokojančių vaikų gebėjimas džiaugtis asmeniniais pasiekimais. Šiems vaikams nebūtinai didelis ir tiesioginis tėvų įsitraukimas, jie džiaugsmą ir pasitenkinimą procesu patiria per savo pačių įveiktus iššūkius ir atradimus. Antra, pastebimas dar vienas mokymosi procesui reikšmingas derinys: vaikai, kurie nepasitiki savimi ar patiria mokymosi sunkumų ir per daug įsitraukiantys ir iš bendros veiklos savo vaikus išstumiantys tėvai. Toks derinys gali lemti puikų galutinį rezultatą, tačiau turi neigiamą poveikį vaiko savivertei ir mokymosi motyvacijai.

Tolimesniems šios srities tyrimams labai būtų reikalinga didesnė tyrimo imtis. Tikėtina, kad tada išryškėtų dar kitokie vaiko gebėjimų ir santykio su tėvais ryšiai ir tendencijos, o gal net pasitvirtintų ar būtų paneigtos šiame tyrime padarytos išvalgos. Tikėtina, kad kiekvienoje klasėje šis tyrimas turėtų vis kitokius rezultatus, nes kiekvienos klasės mikroklimatas, akademiniai pasiekimai, santykiai vis kitokie.

Išvados

7–11 m. vaikams būdingas itin didelis fizinis aktyvumas, besiformuojantis emocinis stabilumas, ryškėjantis savarankiškumas ir mokymasis kurti ir palaikyti socialinius ryšius. Šiame amžiuje labai svarbu įgyti meistriškumo ir išvengti menkavertiškumo jausmą. Taip pat labai svarbūs tiek socialiniai, tiek akademiniai laimėjimai. Vaiko raidai didelę įtaką daro ir jį supanti aplinka, sutinkami socialiniai modeliai, iš kurių vaikas mokosi socialinių konstruktyvų kūrimo ir palaikymo, savikontrolės ir savireguliacijos bei perima požiūrį ir vertybes ne tik apie supančią aplinką, bet ir apie patį mokymosi procesą.

Išanalizavus tyrimo rezultatus paaiškėjo, kad tėvų nuomonė apie įsitraukimą į vaiko ugdymo procesą iš esmės yra pozityvi (jie mato tam daug prasmės ir galimybių); vaiko patiriamą mokymosi džiaugsmą ir mėgavimąsi procesu lemia daug skirtingų veiksnių: vaiko asmeniniai gebėjimai, savarankiškumo ir pasitikėjimo savimi lygis, vaiko ir tėvų įsitraukimo laipsnis ir santykis; per didelis tėvų įsitraukimas į kūrybinę veiklą, į antrą planą nustūmus vaiką, nors ir lėmė puikius bendro darbo rezultatus, turi neigiamos reikšmės vaiko požiūriui į save, mokymosi procesą bei galutinį rezultatą.

Literatūra

- Epstein, J. L. (2007) *Improving family and community involvement in secondary schools. Condensed from Principal leadership*. National Association of Secondary Schools Principals (NASSP), 8, 16–22.
- Epstein, J. L. (2001). *School, family and community partnerships*. Westview Press. https://www.sagepub.com/sites/default/files/upm-binaries/6799_epstein_ch_1.pdf
- Erikson, E. H. (1950). *Childhood and Society*. Norton.
- Lietuvos Respublikos Seimas. (2003). *Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas* (2003 m. birželio 28 d. Nr. 63-2853). <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1480/OdXqlpAiJJ>
- Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. (2019). Įsakymas dėl bendrųjų programų atnaujinimo gairių patvirtinimo (2019 m. lapkričio 18 d. Nr. V-1317). <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e3e9269009e511ea9d279ea27696ab7b>
- Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2014). *Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija*. https://www.sac.smm.lt/wp-content/uploads/2016/02/Valstybine-svietimo-strategija-2013-2020_svietstrat.pdf
- Emokykla.lt (2020). *Nuotolinis mokymas(is)* [Distance learning]. Nuotolinio mokymo svetainė. <https://www.emokykla.lt/nuotolinis/apklausa>
- Piaget, J. (1965). *The moral judgment of the child*. The Free Press. https://www.burmalibrary.org/docs20/Piaget-moral_judgment_of_the_child-en-ocr-tu.pdf
- Piaget, J., & Cook, M. T. (1952). *The origins of intelligence in children*. International University Press. https://www.pitt.edu/~strauss/origins_r.pdf
- Pomerantz, E. M., Moorman, E. A., & Litwac, S. D. (2007). The how, whom, and why of parent's involvement in children's academic lives: more is not always better. *Review of Educational Research*, 77(3), 373–410. <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.3102/003465430305567>
- Švietimo problemos analizė (2020). *Nuotolinis mokymas ar mokymo organizavimas nuotoliniu būdu?* [Distance learning or distance learning organization?]. Lietuvos Respublikos Švietimo, Mokslo ir Sporto ministerija. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/12/Nuotolinis-mokymas.pdf>
- Švietimo problemos analizė (2012). *Tėvų į(si)traukimas į mokinių ugdymą* [Involvement of parents in students' education]. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija. https://www.sac.smm.lt/wp-content/uploads/2016/01/bs_Tevu_itraukimas_i_mokiniu_ugdyma.pdf
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press. <http://ouleft.org/wp-content/uploads/Vygotsky-Mind-in-Society.pdf> [žiūrėta 2021-05-18]
- Žukauskiene R. (2007). *Raidos psichologija* [Developmental psychology]. Vilnius.

Summary

DISTANCE LEARNING AND PARENT INVOLVEMENT: THE CASE OF SECOND GRADE OF PRIMARY SCHOOL

Silvija Bialoglovytė

Sv. Kristoforas Progymnasium, Lithuania

The research analyses the models of involvement of parents of 2nd grade students in the process of children's education, creative activities based on cooperation between parents and children. The peculiarities of the development of a child aged 7-11, the significance of independence and

relationship with parents in the learning process are reviewed, and the impact of parents' involvement in distance and contact learning on children is discussed. The above-mentioned issues are examined on the basis of scientific and methodological literature, the data of the survey of parents of second-graders conducted in spring 2021, and a simultaneous study of creative activity, which provided a better understanding of the child's involvement in learning and satisfaction.

The analysis of the results of the research revealed that: the parents' opinion about the involvement in the child's educational process is generally positive (they see a lot of meaning and possibilities in it); the joy of learning and enjoyment of the process experienced by a child is determined by many different factors: the child's personal abilities, the level of independence and self-confidence, the degree and relationship between the child and the parents; excessive involvement of parents in creative activities has a negative impact on the child's attitude towards themselves, the learning process and the end result.

Keywords: distance learning, primary school students, parental involvement

Received 12 December 2021; accepted 26 December 2021

Cite as: Bialoglovytė, S. (2021). Nuotolinis mokymasis ir tėvų įsitraukimas: pradinės mokyklos antros klasės atvejis [Distance learning and parent involvement: The case of second grade of primary school]. *Švietimas: politika, vadyba, kokybė / Education Policy, Management and Quality*, 13(2), 81-97. <https://doi.org/10.48127/spvk-epmq/21.13.81>

Silvija Bialoglovytė

Primary School Teacher, Sv. Kristoforas Progymnasium, 87 Kalvarijų Street, LT-08219 Vilnius, Lithuania.

E-mail: silvija.bialoglovyte@kristoforopro.lt